

Simona Zemanová

Deminutivní sufixace ve španělštině

(posudek oponenta bakalářské práce)

Autorka se zabývá tradičním tématem španělské lingvistiky, totiž deminutivy, činí tak ale způsobem, který je hned ze dvou důvodů zajímavý:

1) materiál získává z paralelního korpusu InterCorp, což jí umožňuje kvantifikaci výsledků;

2) k tématu přistupuje kontrastivně, srovnává totiž situaci ve španělštině a češtině (je pravda, že v této části slovtvorby jsou si španělština a čeština daleko méně typologicky vzdáleny než v jiných částech jazykového systému, ale i tak jde o velmi zajímavé srovnání).

Práce se tak řadí k (zatím) nečetným studiím založeným na paralelním korpusu – a v oblasti slovtvorby patří mezi úplně první analýzy tohoto druhu.

Bakalářská práce se skládá z kratší teoretické a rozsáhlé praktické části. Teoretický úvod charakterizuje repertoár španělských deminutivních sufixů a jejich význam a obě srovnává se situací v češtině. Praktická část je uvedena podrobnou charakteristikou použitých korpusů, po níž následuje nejvýznamnější pasáž textu, totiž sled případových studií analyzujících výskyt deminutiv se sufixem *-ito/a* a jejich českých protějšků. Autorka rozbor založila na slovnědruhové platnosti těchto deminutiv (předkládá samostatné kapitoly věnované postupně substantivům, adjektivům a adverbium) a u každé skupiny zvlášť posuzuje situaci ve španělském a hispanoamerickém subkorpusu (to je asi přesnější název než autorkou používaný termín latinskoamerický). Závěr shrnuje nejdůležitější výsledky práce.

Jde o zdařilou práci: přestože je hlavní pozornost věnována praktickým analýzám, i teoretická část je přesvědčivá. Přestože není rozsáhlá, obsahuje vše, co je relevantní pro následné analýzy. Oceňuji, že řeč je nejenom o tradičních významech spjatých s deminutivou (menší rozměr atd.), ale také o pragmatickém rozměru užívání deminutiv (je pochopitelné, že vzhledem ke koncepci praktické analýzy má pragmatická dimenze v případových studiích jen zcela okrajové místo, ale je chvályhodné, že si je autorka tohoto aspektu problému vědoma).

Jak už bylo řečeno, klíčovou částí práce jsou případové studie. Jejich rozvržení je logické a promyšlené. Z metodologických důvodů je správné, že autorka postupuje u všech dílčích kapitol stejně, můžeme tak srovnávat. K analýzám mám dotaz: chápu-li to správně, u substantiv je kategorie „překlad bez použití deminutiva“ chápána čistě formálně (zkrátka v překladu se neobjevuje deminutivum). Uvažovala autorka ještě o dalším členění, totiž zda je v takovém případě nějak jinak vyjádřen „deminutivní“ význam, který je obsažen ve španělském originálu (tj. nejčastěji asi „malý rozměr“)? Zdá se mi, že taková typologie by byla bohatší: odrážela by nejenom (ne)přítomnost

deminutiva, ale také (ne)přítomnost vyjádření sému „malý rozměr“ apod. Nejčastějším alternativním vyjádřením k deminutivní příponě by pravděpodobně bylo adjektivum „malý“ nebo jeho synonyma, ale jistě by se objevily i jiné, méně předvídatelné typy.

Závěry práce jsou velmi dobře shrnuty a jsou zajímavé, mj. proto, že nejsou zcela očekávatelné.

Náměty k diskusi u obhajoby:

- Detailnější „translatologická“ analýza by z autorčina materiálu mohla vyvodit i další zajímavé závěry. Např. jak ukazuje věta na s. 21 (*cuartito de los trastos – kumbál*), volbu překladu může ovlivnit i rozvíjející člen substantiva.
- Jaký deminutivní význam připisuje autorka slovu *levita* (seznamy na s. 16 a 17)?

Z formálního hlediska je text připraven dobře, byť v něm nacházím relativně hodně překlepů. Opakovaně se objevuje spojení *regulérní výraz* místo *regulární výraz*.

Celkově práci považuji za zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou *výborně*.

V Praze dne 6. 6. 2016

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.